

07.

სალიტერატურონი ნაწილნი

წიგნი უმცირესი

F 3179

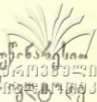
ელენა.

ან ეკლექტიკი ნათრუა მეტიხსა საუკუნოდასა.

(დასრულება.)

ამაგის უბელურისა ელენასი გაცრცელდა ყოველგვამი ამირან-
მაცა სცნა ესე, რომელსაცა პირველად არცნუა იგი გარნა
შეწამუნებული ჰ შეწუხებული მივიდა საპერაბილესთან ჰ ჰსიბ-
ოვა ნებართუ მუდღისა თანა ნახვისა ქალი იგი უმცირესი
დროსა ნახვასა ეოდენ საუბარელისა მისისა, რომელიცა იუ-
სახით შეცკლილი ჰ ფერმერთალი, ამირანი შეიქმნა მსგავსი ყო-
რულისა ჰ ყოველსა სხეულსა მისსა დაუარა ციების თრობითა-
მანა შემდგომ მოვიდა რა ამირან გონზერდ, მოინდომა რათა მი-
ვიღეს ელენასთან ახლო ხალხი ელენამან კმაჰყო, ნუ მოხედას

სვალ ალღო. ესე არა არს ელენა, ესე არა არს შენი უწინაჲნი
 შეკლდე, შენი სსუვარლი: ესე არს შეკლელი ძისა შენისა
 უღელურისაგან, რომელიცა ღირს არს სიკვდილისა იუღტოდე, რათა
 მცა სასჯელმან ჩემმან არა წარუვლოს შეუბლი შენი! . . .
 ძლით გასაგონად კვალადცა ვსთქუა მან: „მარ, ლად მე ღირსი
 ვარ სარცხერელისა ამის სიკვდილისა. უოველო ამიერა შესაძულებო
 ელ ვარ მე. საფთაეი ჩემი ურდა იყოს ჩუენუთი ზ გინეუტი. . .
 გარა ამირან! მომგონელე . . . რკ! . . . შე ვამახეკვარმა შექმ
 დგომ მოხვევისა ჩემისა ზ მე შემომემა კმა შენი ზ მამისა
 ჩემისა, უვირილი ზ ბგერა, აოფოთაჲ შეგონა, რომელმუნ. საკლი მოუ
 ლულსა, აოფონი ჩემნი დამრელებუთარიან.
 მე შექარკვის განსჯა: . . . ღმერთო! ღმერთო ღიღო! . . . მე არა მამ
 თმიძს შევესრულო შენ იცო, რომელ ერას დღს სსკო
 ცხლისათჳს შეიღისა ჩემისა მიესცემდი ათისს სიცოცხლეს! . . .
 ამირან! ოდესმე სათნოებანიცა ჩუქარი შეგვიცდებია. . . .
 ბორცოქმეოება ურდა დამსჯეს. . . . მათ სიტყუაჲთაჲ თჳთა
 ლთაგან გარდოსილოდა ცრემლნი ზ არდა შეებლო უმეტეს ატო
 ნა ამირანის მეოფობისა, მან ვსთხოვა, რათა მიადციონ თჳთ სა
 პურობილესავე შინა.

! ამას შორს სათნოებასა ზელა, ზრადეუთსა ზელა გარდასლო
 მასა შინა, უკუუ ესე იწოდების გარდასლომად, სამართალი იწა-

რძობობა და სიხარულია წესიანად უბედური მამა ფუჭად წარმოდგენილია
 ფულთა და ფარებისა ზე; ამაოდ ცუდიობდა მეუღლე ქალისა ზე
 კარბობა ყოველთა ღონისძიებათა, რომლისაჲცა განჩინებულ-
 იბისა ზე ვაგებისაგან სხაჯუთნი შემწუნებულნი იყვნენ; გარნა
 სჯუთნი შეუწყალებელიყო ზე ბრალეულებიყოფა ელენასა იგა
 თანაძღვრელი და მორჩილებად. მსაჯულთა ცრემლითა წარუკა
 იხსენს განჩინება, რომელსაცა შინა ითქუა საკვლილი ელენასი.

ვითარ გამოეცა ცოთ უნუგეზობა ნათესაეთა ზე განჩინებულ-
 ზა მაშისა, შეიწრაფებულთა საშინარეთა ზე კებნათა შიგნით ელ-
 ენა იყო დაწრედ ვაებათა ამათი. წინაგანი ცრემლი ზე კვნი-
 სანი მათნი განკვლავდნენ უბედურებითა მოსამლულთა გულ-
 სთა გამოხსოვანი იყვნენ აღსაძვრელნი აჰა სიტყუარნი უკანას-
 კნელ წარმოთქმულნი რომელნიცა საუკუნოდ მიიფარდნენ . . .
 მომიტვენი იტყოდ ელენა: მომიტვევე მამო ჩემო, უკეთუ
 უბადრო ვჰყავ კეთილმოზილი სისხლი შენი! ცოთამან სიყუა-
 რულისა ზე სიყრმისამან შემოიყვანეს დაკარგუთასა ამათ შინა .
 უბედურო მშობელი ჩემო! მე უჩვიემენ შენი, ამას
 შინა მდგომარეობს უთაგრესი გარდასრომა ჩემი
 აღმანჯღამსაჲ მე მისთჳ, რომელ შევიცემენ მკვლელთ-
 და . . . ცაჲ! ამათ ველორი მე ან . . . გარდასრომისათჳს

ვივინებ შე ფიცხელად! . . . ისხლახა უბრალოდ მისი უმეცრო
 შურეგების: ოჰ შვილო ჩემო! . . . ოჰ შრომელო ჩემო! . . .
 დივანზე სიმწარე ჩემი ზ გარდახლო მიღება, ცხოვრება
 ჩემი ზ უბრალო ხსენება! რუკეაღ შენა იქნების, დამ
 ჩემი: იცხოვროს მან კეთილგული ჩემი ზ ბედნიერად,
 დამ ჩემი მან წარლალის სახსოვარილამ მამისა ჩემისა,
 რომელ ვცხოვრებდი მე უბედურებისათვის მისისა ზ მოვუ-
 კელი — ბრალეულად. . .

განწირულე ახა მინა შამა ზ და წარიტყენ ზ მოეხვი-
 ნენ უბედურსა ელენასა, რომელიცა ეგრეთვე მოეხვი-
 შათ ნარნარდ ზ ჰგოდებდა მკარელ.

უწვევკვალესმან სიყვარულმან ზ გრძნობელისა სულისა-
 შან ზ საუბედურმან მეგობრობამან ელენას, მაგონეს ზ თე-
 აღნი მანნი იძიებდნენ გარემო თვისა მას, რომელიცა იქცასა-
 ვკუნოსა ვნებასა, ნაკვალად ბედნიერებისა, გარნა ამიონ არა
 სადა ჰხჩნდა. რას მივაწეროთ უპოელობა მისი! . . . რუ უკვე
 იგი ელენას დაუტყვევებს წამსა ამას ვაეზიოსა, წამსა მას, ოდეს
 შეუღლე მარდის ეარგვს! . . . ელენას არღა ძალედუა მოთმენა
 უპოელობისა მისისა: იკითხა მან შეუღლე თვისი არაეინ პასუ-
 უგო, ელენამან ჰსცნა მღურარება ესეი ამიონან ძღარსად მეოფო-
 ბისა. . . შამან კვალდცა ბოროტმეშხეულსა წარმოუღცა ბორო-

გოქმედება, რომლისაგანცა შთაუარდა იგი. საფლავის
შინაჲ საყუარეთო ამირანისა მისი. ჰოგონებამან ამანს უთლი
შისი აღაშუოთა. აწინდელთა გაუბათა გულისათა მხოლოდ
აუგნიღვიძქს სულსა შინა. გლენასასა.

მოვიდა ესაში სასჯელისა. ელენა ეზადებოდა სიკვდილისათ-
ვის. შრატლი ვრი შეკრბა აპარებსა ზელა. მხილველი ურათ-
ლ—ბრატეულისა შეწირვისანი. ღრტვნიღენ ჟიცხელობასა
ზელა ჭანჩინებასა. ელენა არღა ჰსკელა რუკეშა თავსა თვა-
სსა. ღროსა უკანასკნელისა ესაშისასა, აღღვა მღლიობსა ზელა,
საღატა ჯერ არს დასრულება სიკოცლისა ნისისა, საღატა გა-
ნულღვიძელსა ბილსა შინა გული ვებულისა ჰპოებს განსვენე-
მასა. ეღენამან მაიქცაა ნხეღველობა თვისი ცას ჰ წარმოსთქ-
შა სასჯელის აღგილიღვან უკანასკნელი სიღვეუანი ესაჲ.
ერო! შე დაბაფებულეარ სათნოებიოთისა სიკოცლისათვის, სო-
ლო ვკეუებო ბრატეუთად შეკვლეთლობასა შინა! გული ჩემი შა-
რადის განშორებუთიყო გარდახლოღებისაგან, ხოლო კელ-
მან შეწრუთა ბორღტოქმედება, რომელშინაჲ შექრწუნებუ-
ლქეთ ბუნება! მე მშად ვეუთვ მიცემაღ ათასის სიკოცლისა
ერთისა ცრემლისათვის მისა ჩემისა—გარნა თვთ სისხლ. თა ში-
სითა მოვისვარე! იჰ! რომელი სათნოებიანი ვატი იტყვს,
რომელ იგი შარადის იქმნების კეთილმოქმედნი. ეის ძალუბ

შემათხვევასა შინა მასუბეგანა. მალე უსი ვისზე დარჩმუნებულყოფ-
 აღს შინა. მე ვიყავ მშვიდი ზ უბნო მ ვეოილ. მალე უსი
 ზ უბნოთნი გრძნობანი გამოს. ტელეიუნენ ს უსი შინა ჩემ-
 სა. სიკოცხლე ჩუნი შიძლიანრე. ზა წყანა ზა, გარნა შერს ცთ-
 თმილღებ. მან შენიყვანა დაკარგუასა შინა. სიძლითონი გრძნობ-
 ანი. რო შენა ცა. ნუაი მშ. ციწენ კაცისა, იუვენენ ინი შენა. უო-
 ველთა ვაებათ. ვამი ჩემი მო. სლოებუდარს, მე დავ. ჯები მ
 თუო მე შოვიოხოვ სიკვდილსა. ღირსვარ მე შინი. მ. ურს შევს-
 წირო თაგი თუნი სიძარო. ღეს. კაცთსა ზ არე ში. შვი ხა. ჯელ-
 ახაგან შეციურის: მან უწყის. ვითარ თუ ბრადეუღვარ მე გო-
 რდ. სლომსა აქას შინა.

ჩემი ამირან იყო უბნო... (განაგრძელა ელენამან) იგი ღი-
 რს იყო სიკოცხლისა. იი გარნა იგი არღა არს. იი გრო! იგი
 ჩემშიერ უბელურ არს ზ სათხოება წარუყვიღებულ არს მამა-
 თა ჩუშითა. მე ვუღვევებ უნ უვეშოდ მამასა ზ ღასა. ი მ სიკე-
 დილო ჩემო, ნუ სირცხვილეულ ჰყოფ თაება მათსა, ჩემთვის ს-
 უვარელს. სისხლო ჩემო ნუ განჰსერი შუბლსა მათსა. სის-
 ღი ესე. მომზადებული აქარე დათხევად ესეოდენ უბნო არს,
 ვითარცა იყო ჟამსა დაბადებისა ჩემსასა... ნუ ჰსტიროთ ჩემო ზ
 ჰსტიროდეთ უბელურისა სახლო ბისათუ ჩემისა. მესწირეთ ნუ
 გეშისათუ მათისა ცრემლნი, რომით ნოია გარემო ჩემსა თუ

აქ ძივრ დათხეულთარია. ნუ ქსტორთ სიველილხა ჩქმას სიკრ
 ცხლო იყო უფრო ღრსი მწუხარებდასა ბრადეული ქვეყნის
 ზედა, წარესტეგი უბრადეულ ცხლო შინა, სარტა ვეზირი
 სევენე სარ შივრებ წიაღთა შინა შემოქცილხა ჩვილისა
 მშვიდობასა, რომელიცა ვერ ვახილუ ვატთა შორის.

ესრეთ რტულად უბედურა ელენა, რომელიცა გაქრა ჰ ჰი
 ხა ზედა შევიდრებ. სასა გ. შოჩნდა სარკველილო ფერი, გრძნო
 ბანი ჰლიერსა ენებინანი განცხადენა ბრძოლასა შინა გულო
 სასა ბუნებიათათა რუვესტეძლა მას უბიწო-სული, მოზარ
 ებული წარდგობად წინ შეღვთისა ხახერი ყოველთა ეტათანე
 რომელიცა უმწერენ, რტულითა უფენ ცრემლითა მივრბოძონ
 ივო სტვირენ, მოცა ცალიდობენ თაფისა ვხისა შეჩირკას
 ნაცვლად იისსა. ყოველნივე ჰღრტუნენ სოფრებსა ზედა
 მამისასა, ენებევისა აღვრსად ბუნებისა, რომლისაცა არვისა
 შექმლეთარს წინა აღმდეგობა მქსურდათ, რათა ბოროტებობსა
 ვეული ქალი გამოეყანათ სასჯელის აღგულილგან ჰ წინა
 შე ურგე მოდსა მამისა მიეყვანათ, რომელიცა უავე შენას
 ებულყოფდა, გარნა ყოველნივე აშაოდ მეცარიზობდენ.

ვერი აუვედრიდა მსაჯულთა რომელიცა განჩინებულყუენ
 სიკველილი უბრადეულსა მის, რომელიცა ღრსიყო მუშეგეს სხუა

თა წილგად ბედნიერებისა იგი ჰბრტყვიდა შეუწყნარებელსა
 სჯულსა შვესა; რომლისაგამოცა ელენა შიეცა ხაუჭუჭისა
 მსხვერპლსა წარწყმელისა, ნაცლად დასჯისა ერთთა მხოლ-
 ზდ ავზაეთა ზ სულის მსურელთა, მსხვერპლსა, სული რაშ-
 ლისცა, თუა გარდახლომასა შინა ღაშთა უბიწოდ ზ რომელით
 ცა შეიქმნა ბრლიეუთად მხოლოდ ღროსაქვანსჯის დაქარგვსასა;
 რომელმანცა თვთ თაგსა თვისსა დასლუა ბრალი ზ რომელითა-
 ვსცა უნებლიეთი გარდასვლა ესე იურო თათჯ, რ უფრო შე-
 სამრწუნებელ . ვიდრელა სე კვილითი, რომელიცა მოელაღა მას.
 აშაონა სარჩიელნი . . . უსარგებლონი გლოვანი . . . წაში
 სამსჯავრო მოახლოვლა: ერთს წამს თაგი ელენასი მოჰშორდა
 შუბნიერსა სხეულსა წისსა— მან შილო სასჯელთა, ვითარ-
 ცა ნებითან გარდამხლო შელმან, ვითარცა სამარელმან
 გარდამხლომელმან.

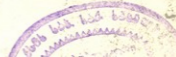
შ ს ა შ ი ნ დ ი ს ს უ რ , მ ა . . .

„არა იცირა ზღაპარი, ჰკითხა ერთსებლ ხალიფა შამუ-
 ნან ხოჯების უფროსს, მეგრულსა, მოწყენილი ვარ ზ

მეტი კიდევ, " მემკვიდრის წარუდგინა ის დღე, როდესაც მისი
 მონა, რომელიც, იუწყებოდა მისი, არა ღირსი შესვლად
 ანთი თქვენი მარხუნეთა მხრებზე, ისეთი, ჩვეულებრივ
 ბა, ვინაშენი მარხუნეთა მხრებზე მისი:

მეტი კიდევ, " მემკვიდრის წარუდგინა ის დღე, როდესაც მისი
 მონა, რომელიც, იუწყებოდა მისი, არა ღირსი შესვლად
 ანთი თქვენი მარხუნეთა მხრებზე, ისეთი, ჩვეულებრივ
 ბა, ვინაშენი მარხუნეთა მხრებზე მისი:

ქვემოთხსენიებული
წიგნი

დღისა თუ არა !, სრულეთი აქვს მოჩქარეული მხრანებელი
 თ, უპასუხე, ზე მით გათავლა ლაპარაკი ჩვენი. რად უნდა
 წამს შემდგომ ლაუნივე ჯამა შეორე ხურბასა; გარნა
 ვამ კვალად დაშობასა მე, ზემე კიდევ გარდავაგლე ხურმა, ილ-
 უღებულ-ვიყავ, რომ სასეღრის ჯენებით ვსტეზობლი. რა ვი-
 ნისა არს შენი სასეღარი ეგვიპტისა თუ არაბის-ტანისა მკ-
 თისა ხალიფაში, იგი არს არაბის-ტანისა. მოჩქარეულია მბ-
 რძანებელი. " ჩემს სტატენში ღარჩა ჯგვე ერთი ხურმა. მე-
 კიდევ ლავდექ უკანა მარამ კიდევ უნდა გარდაშევდო ხურმა,
 რომ ვხლავოლი ხალიფას, რომელიც მიბრძანებდას რა მიეცი
 შენს სასეღარში, შეიხსა შიშობელმან შენმან. ჩავარდეს ღელ-
 ამანაში ჩემი ხახელარაკა ზე იგიცა, რომელმანცა შიშურდა მე
 ესე, თაჟისთავად ვუბნობდი; გარნა ვუპასუხე მხიარულის სა-
 ხათა, რვა ოქრო, მოჩქარეულია მბრძანებელი. " ხალიფამ
 ვეღარ მოითმინა სიცილი, ზე მე მოეზრუნა ცოცხალ-მკვიდრი
 შიმშილისაგან სასახლეში.

ამავე ხალამოს შემეშთხვა მე გავლა ერთს აივანში; შე-
 მოძესმა ქალის სიღერის ხმა; შევდექ ლავინახე. თუჯარაში
 შიშენიერი ქალი ზე მის აქლო ხალიფა, რომელიც ფრიალ-საყ-
 ვარლად ეხვეოდა ცალის-ხელითა. იგი ეხვეწებოდა შენს მშ-
 ორელს განმორებას, აგონებდა მის შიშსა ხოხეიდის შირველის

ცოლი ასა. შეწირვა ერთის წამის კმაყოფილებისათვის, მკაცრობა
 თაწელთა წესებრებათა ზღვრათა შორის გნუსჯვლიანებათა
 და, შორწმუნეთა მბრძანებელთა, უნებოდ. მკაცრი და მკაცრი
 ვინ იქმნება თავედები ჩემი, რომაჲს, კელ წიფეა, არ დამიერწ
 ყუბ ერთს წამს. სალიფა ცდრლოზდა, ზათა, გო და მბრძანებინა
 შობილის შიშველ ზ თავის საკუთრის დეჟერწევეზლოზბამელ.
 შობილა ვხლა ქალაქს გარეთ ხასხლოშია. " ეუბებულა
 მშობელი შენი . . . იმავ წამს კარები დაუარაკუნე . . . რა
 წასწარმეტყველო, შესძახა ქალმან: ესე არს სულთნის ცო-
 ლი. ვინ არ კუნებს, იკითხა ხალიფამ. " შენი შონა ბადე
 შორწმუნეთა მბრძანებელთა. ნადირობაში შიკისეთ შე, კელა
 შწიფეა, სრულებით აქვსა ჩემს ხასხლარს კვილები. მე შო-
 გისხენე სრულებით აქვს მარამ შე შემცლას. ვხლა დაუშინ-
 ჯე კვილები, შეიძლიან დარწმუნება, უშენაეს მფლობელო,
 რომელ მას ხასხლარს აკლია ორა უკანა ზ ერთი წინა კვილია.
 ჩამვერ დელაშინაში შენის ხასხლარითურთ, იბრძანა მან და-
 შესენ შიკავენე! ზ შე განშორლი რა გთვიგონე,
 რომელ წათი ლამარაკი კვალატ იწუობის: ხალიფა კვალატ
 ეაღერსებოდა, ერთის სიტყვით ვკბოქუა, იგინა იუვენ ფრ-
 იალ თანკმანი, მაშინ დაუარახუნე შე კარები უფრო მეტად ქა-
 ლი წამოხტა ზ შორეს კუთხეს მიიბრძინა, დაიყვირა: დაგიკაჲ

რეგულარული მოხელის ხალხთა დაუჭირა მას, კელი
 დაამუშა და შეძლო იკითხა: რა რაჩენია, ეს სწავლა
 მე ვარ, მონა შენი იხალ, მარბანებელი მოწიუნე
 მკითხე დღის დილას რა ჯიბისა არს ჩემი სახელადი, ევანგ
 ისა თუ არაბის ტანისა. მე მოგახსენე: ანა, ტანისა, მე ვამ
 მე შევეცლი, ეხლა მხოლოდ მიხრეს. სწორე, რაველ ჩემსა
 სწორი ანს ევერეტური გაქვლი შენს და შენს სწავლით,
 წყევლმან თავი მომაბეწრა, ესაქმა გარდასული ხალხის
 მეც მოვეშორდი. ტანელა რაოდენმა მე ქმნა, ჯერეთ, ხა
 ლგამლა ქათა შ.მას გან ვერ მოსულითა გარედა დასასრულ
 მკარე მტორელ ხალიფამ განამხარუდა იგია მე შენ მესია,
 რომელ ივინი კვალდ ვეოცნდნენ, და ესეთ ძლიერ დავა
 რახუნე კარები, რომელ სწავლმან ქალმან და უვირა, და
 მართლად და თუალებულ კელი ლიფ რა, რომელია და რწმუნე
 ბუღაეა, რომელ წნამე თვისი იხილავს. განის სეუთსა მო
 პეიდასი ვინ დაარახუნ, და უვირა ხალხმან მე მბრძანე
 ელა მი რწმუნეთაო, შენსა თონან ამბდიმან და ვარსკენე
 თქვენს დიდგულუბნას მკობს, სასადიროთ რაგ დას
 საველარი ჩემი. მე მოგახსენე რუსოქრ. ეს ტანისა მე
 განკისლე ჩემი დიკორისი წგნა, ამამი დაწქელია და და
 მკლა და ნახეკარა, და მე მოველ მოსახსენებელი შენდა, უხე

აქვს შეფუთვა! წარვედ ვიჯობოთ! ძენის ქვეულის
 თუბით, დაიყვინა რისკითა ხალხთან. მე გამოვედი. მშობელი
 ღია შენა უნდობა. მოეპოვებოდა განურჩევლნი კმაყოფილებული
 მან ს. ყვარულისანი, ვინა ჩანს ამის მართლის შინა
 გიგანტური

ყვეს მახარება დღის ღოცად ზ ხლით იძულებულიყო დაუ-
 ყოვრებლო ვ წარსვლოდ დარკმოდა? - ესრეთათა ხატითა მოეგე-
 ნებოვებსა შენსა, სინკისა სხსნვარსა ხლითა ღოცად უნ-
 რაშიდას და ცლად სმისა ხურონისა, რომელიცა მან ხარდა
 გარონაგლებინა.

მამულებან ამ შიდას თქმისა თვის, მოქმელსა და უნდა ასი
 თქმის.

ა ლ ე ლ ო რ ი ა
 ა ლ თ ე მ ი ს ს ა რ კ ე
 (თარგ. რუსულ.)
 ყრმებრივი უმანკოება

(ღ ა ს რ უ ლ ე ბ ა)

სიწყობილო იგი ყრმა შეებრალა მას ზ სიყუარულმან
 მისმან ამოღებინა დატყვევებული კაცი მისთვის შთამოვიდა იგი
 ქრესტიანთა ზედა ზ ღმრთისა განდევლობასა შინა ყვარული
 რიკისა უდაბნოსა უაღერსებდა ზ ნებინებდა გამრდილი თვისსა

ყრმა გა. ემოთხსა ჰხელავდა მწვანელოვანსა უღანოსსა, ჰქა
 რგელა, მუდროსა ნათელისა ცასა ზელა, სხ. ცკათა ცისკვეთისა
 ათა ზელა, ვითარ იგინი ოქროვანთა ვარსკვლავთათანა იცაღე-
 ზოდენ ცხადთა ზელა, ირიქეთა, ოდეს-იგ. ჩი სია მოვინათ ჰქრთა ლ-
 ნენ ვერცაღე ჰრიეთა წყაროთა ჰ ნაკართა გარნა არცა ქელსეთა
 ნასა ზელა, არცა ცასა შინა არა რასა ჰხელავდა იგი უკველსუტ
 ესა შირისა დედისა თვისისასა, რომელსა ცა უწოდა მან ესრე-
 თვე. კუთილ მოქმედს ჟეიად. წელთა ყრმებრივის უწრუწველ-
 ობისათა განვლეს სიზმრე ბრ. ყრმა შეიქნა ჰა. ჯი ჰ გული.
 შეესმა მკერდსა შინა თვისას; იგი იყო მოკაიანოე ჰ მკვეთრ.
 ჰ სპირად დაჩვევულა უცნაურისა სურველითა.

აუკუტლ დრო არს, რათა შენ იყო მუნ! * * * ეუზნებოდა
 ჟეიათა დანახებდა რა განრღოლსა თვისსა სოფელსა, საღაც
 სიცოცხლე ჰ ამოთება ესრეთ სიამოვნო სმოვანებდენ,
 სამოგადლობათა შინა კაცობრიეთა ჰ საღაცა მოჭაღაჭკობა
 ჰბრწყანველა დიდშუქნიერთა შენებულეთათა შინა თვისათა,
 წარველ ჰ წარიღე ჩემგან აღთქმის ჯილო — ესე არს მტი-
 რე სარკე. ვაქუნეს იგი მკერდსა ზელა, მუნ საღაცა არს გუ-
 ლი, უოველდღე განსწმედლე წმიდიითა წარსახოციითა, ჰ
 უკეთუ იცხოვრებ: ეგრეთ ვითარცა გაწავლდე შე შენა, სწარკე
 იგი იქნების უოველთვს ნათელსა სოფელსა შინა მჭმუნვარეთა

შენ ! შეაჯვრე თვისა სარკესა შინა, შენ მიხილავ რა
 მე ზ მრ. კატასა ვარგსა ზ სული შენი აღუწავდების ^{განსწავლის}
 უკავალი ნააღვრნი მზისაგან . . . — ზ იქმნე შენ ბედნიერი . . .
 განა უფთხილდი ჩემგან მოცემულს ჯილდოსა: იგი აღვი
 ლალ გასტყუების, კვალად უადვილესად გათალხლების . . .
 ღიღისა ქლაქისა ბჭეთათანა ჯაბუქმან აღიხილნა თქუნდ ი
 უკანასკნელის ამბორებითა, თუნიერ მისსა არავისგან საცნა-
 ურისა მოყვრისა, არამოცა სურნელცება ზ გემოვნება ღამ-
 თინა ზაგეთა შელა მისთა, ბჭეთა თანა ღიღისა ქლაქისათა
 ემთხვიენ მას ვნებანი ზ კმაყოფილებანი. მათ მოუტრუთალ
 უადერსეს გზრდილსა უკაცურსა უღაბნოსა შინა, ზ შიყუქა
 ნეს იგი, ვითარცა სტუმარი, ღიღს შეწიერსა ღიღისა შინა
 სიკოცქლისასა. ესია მოვენებოდა მოსულსა მას უცხოსა, მან
 გაჩუხუნა გული იმეღა ზ სახარულევენებდა, ზარამელ
 განსხროლსა შინა გამოუცდელსა გულსა შეუხრნენ. ბინცა
 სწრაფად განიღვიბა სულსა შინა მისსა მჭმურვარებამან.
 ტრჯუამან ფიცხელმან, რომელიც არაოდეს გამოეცალა
 მას, ღიღევაფილა სიჭაბუქემან მისმან, განუფრანდა სია მოვენება,
 უზრუნველად ფიროდა სოფელსა შინა ესრეთ მსუბუქი ზ მზი-
 რული, — ვიდოდი რა — არა ესპოდა მას ქვემოთ ქვეყანაჲ გა-
 ეცრო სოფელსა, გაება მასითა მისითა, მიეცა ზატვის მოუყო-

რეზანსა ზე ერთად ელუარება ნაჭკვეულებათა თანა პისთა, ილირ
 დასაჭუნებელი ცვრთი მზრუნველობისა. და ეტყობა, რომელია
 სუთითა, მაშინ მიწიან გულთა კმაყოფი იგი თვის ზედა!...
 თანა ზე შრომიან მივიდოდა გზა მხედს სიკოცხელიასა. და
 ელუარებასა მჭკვერეარებასა შინა შორგონა მან აღთქმა და
 ისა, შინაღობა ხელგამ მისის შეცურისა სახისა ზე აღდგინება
 თვისის დაჭკვარისა სულისა. გაონა თიღისმას აღრვე უკუ
 მოაღრბენ მღნი. სარკე მისი იყო მნღვითარცა მუღამა
 ისა ცამ, იგი ტყუელად შთაფლვიდა მას წყელსა შინა, უს-
 არგველოდ ეძიებდა დანაწევრებათა, ზე აღრვეულებათა, ანა
 რამე მოსწმენდა სიბნელესა აღრქმისა სარკისა გან მისისა.

და მშენალო, გაწარულო იგი იუსრედა მჭკვერეებით კე-
 ლთა; იზობდა ხამოსელსა თვისსა ზე მღლის კვითა მოსთხოვდა
 სოფელსა წარგებულსა თვისსა ზედნიერებათა. მტიკელ მტიკელ
 მოაკვდინებდა მას ცხოველი უჭუარკა; მან დაასრულა ცხოვ-
 რება სიკოცხელისათვის. ხილო ნათელი პისი მქრქალდებოდა ზე
 დაიშრიტებოდა, ზე გულთი ნისი იყინებოდა, ვითარცა განსვენ-
 ებულია ბაგენი; არამედ დაღრმავებულ დრძასა განმჯვლო-
 ბასა შინა. და შრიტლხსა სარკესა ზედა თვისსა, ერთხელ შეესა,
 ვითომცა ვითარცა მსურუქი მუხება ფრთეთა. გრძობა მან ღი-
 თიერებისა მან აღიუქოქ: მოკვდინებულსა გულსა შინა ნისსა ზე

ცრემლით ვარდმოსწავლეს თქალთაგან ერთი ცრემლი, რომელიც
 ერთ მარჯალატი, დიეტა სარკესა წეოა — ემა გ...
 ღვთავე! იგი შეესუქოდა გ... თალიდა... განცხადებულ...
 ლა მას შინა აქლი განვლილი — მან იხილა თვისა ემოცელ-
 იცა ჰ უოველი შევანერი, უოველივე ვეთილშობილური; მთა
 მოვილა, ვითარცა სანძღე, ვითარცა ნაში მუქსა მე...
 ცსა, მისსა გათადებულსა სულის შინა ჰ აღუქნ; სული იგი
 შირველისავე მისის ქლქულებრივსა უბნოებისა ჰ სასაღეს-
 დმა — ვარდის ფერისა ღუჭლიდგან გამოჰყრონენ კოწილები
 თქროვანი ჰ თქალნი ყუყუნანი... პირი ესე, აღმტაც
 ებელი არს მისის შეციერის მოყვარისა... იგი იყო უნიღეს
 არა მტისა მის, რომელიცა უნიღავად ეწვევის ყველთა
 შედა, ჰ უნათღესი სიხარულსა, რომელიცა ეწვევის გარეო
 მიწომფრინველსა გულსა ე ცისასა. გურფარი ბაგენი ძევის-
 ნი სიწყნარით იბროდნენ ჰ ჩუბათ მოუთბრობდნენ წასაე
 მოკითქასა, ჰ თვითიველი შეხედნა მისი იყო ღღესაწკული
 სულისათვის განასლებულია. მან აკუროსა ცრემლი ღმობიე-
 რებისა; ჰ მურიბგან ვითარცა საიღუმლოსა ტვრულობდა
 თვის განსხტკეპულსა საუნჯეა — არცა ვენიანი, არცა ბრწ-
 ნი არღა შეეხებოდნენ მას უმეტეს, ჰ ბედნიერი იგი უცხო
 ცხრისა, ამბოხებისა მიწასა ანგლა, თღეს ვსწაღდა ჰხედავდა

იგი შეუდრის ცა ცასა, ტურფასა ცა რუგებისა შიგნითა.
თვისსა და კბენივებელსა სარკესა შინა. —
ღ. შარ. გიგლომონთსა

ს ტ ი ს ი ე მ რ ი ლ ე ბ ა .

მ ე ლ ო დ ი ა

ღ ი შ ბ ა ნ უ რ ი ს ი მ ლ ე რ ა

(თარგ. რუსული.)

ღამის სიბნელით
ღელავს ვიწრო,
ზღვის გრადლით
(*) ღვალკვივირია

მოიხსენს სულ მანტილი ბნელი,
ტ გამოძინილი შიგნით ცეცხარულ,
ეროხელ მახლოვე აძურთა ველი,
მერმე თუ გეპაფს წავაღო სამარედ.

(*) ღვალკვივირია არს წყალი ღიშპანის სამეფოში ტ ერ-
თვს აფლანგის იკანესა.

ს ა უ ვ ა რ ე ლ ო მ ა მ უ ლ ო :

სრულია ერთგულებით აღჭურვილი უმდაბლესი ბე შენი
 რა შეიქმნა ესა რა შეიქმნა ანაჲ ყოველი თუნი შენა უც
 ნობა ეცოგან შენგან ჰქუთა შენა შენა შენა წერილობა
 თნი ცრუ მტყვევლენანი, მოვიწრე შენა წერილობა ამით,
 რათა ბოროტ მტყვევლთა ცა ჰსცან, რომელ არა მადუხთ
 ნათ არა რომლითაჲ სხითა განმარტებ ჰქუთა ცე
 შენგან ცრუ მტყვევლებსა აქისა.

რსმან ყოველთა დამარტან მოგვინა შენ წათელი
 სვედრელა შენითა, ჰქუთა შინა შენთა ცხად ჰქუ
 ნა მრავალი ღვწლი დიდისა იმერატორის ნიკოლოზ ბირ
 ველისანი, რომლისა უხვთა მოწყლენათა მიერ წათლებიან
 შენი შენი ჰქუთა ღვწლიანთა დროსა ბილთა ჩინებულთა
 მწერლთა შენასა. ან უკუელ ვმინს, რათა განსჯერიტო
 იღებსა ჩინებულ ჰქუთა დიდსა ჰქუთა შინა შენასა
 რა შენუ შენი ანა შენი განათლებული დაღლებენ დიდებას
 შენის წყარვედის დიდის ერთ მთავრისასა, ჰქუთა განსჯე
 რებულ ყოველთა ვაშსა, რათა დუეონ ბირნი შენგან ცრუ
 მტყვევლთა ხოლო მოყვარნი შენი ყრმინა ცა არა დიდს
 შეცადინებ: ა შინა, რომელ მოწყლენითავე დიდისა

ეუფელისა შენისათა ეწივნენ იგიან ესე ვითარსავე
 თლებასა ჭ შექმლებლობასა, ჭ იუვნენ შარდის
 მგებელნი ცნუ მღვთაუბლთა ჭ მტერთა შენთნი, რა
 შირ ღამეოფელნი დღათი დღე ძრავლადებიან, ჭ ესე ვითართა
 უაფელისა შემამულოეთა ჩვენთათჳს შეცნირებულ შისაღებულთა
 მღვობარეზათა ვამოა შენთა, თანა ვამა შენ განსყენებით
 უაფად, ჭ ჩვენ ერთგულთა ძეთა შენთა უაფლად უერსებით
 ენისა მადლობის შეწირველობად ღრდისა ერთ შთავრისა ჩვენისა
 ღმი.

ძენა, შენთა, ვითა გშენია; უაფლნი გაქვებენ სიბძრე
 ნისა ღლაპით.

შენთა მოშენეთ, ჩვენ მივეშენეთ; სირცხვილვეუ
 ღვებუთ ვაქართა ღლაპით.

ქება შენთა, არ შარდვისძეკია; მოსთქვენ იანგნი
 ფრინველნიც ღლაპით.

რსმადნი სბარნი, ბერძენთა დასნი; ჭ ევროპელნი
 მახლილის შლაპით.

თუ იტყვიანაკლებს, თაკის თაკს, კლებს; იგი უჯალი გ...
 ვისგან ქებაცა, არის კნებაცა; არც ვისგან კარგათ შესამჩნევით
 ვერც იტყობს თაკსა, ამბობს სხვის ეხა, ჰვლენს რომ იუობს შენ
 საბუკურთ.

შის უბელურსა, მათ ვასუსუებ; ჩვენა ს...
 თ... გურამი.

უშანკოება

სარული კრწქინაგს თუთია შინ მისთა. — იგი ვანობა
 აგს მსგავსად ვანათულის ღიღისა. — ბრტყელსა შექმნილსა
 მისსა გამოიხატების სულიერი სამშვიდებელი განსვენებულსა. —
 დაუწრობარნი ვარდნი ზე მამასნი კუევიან მის ღაწუთა ზედა. —
 ახოვნება მისი ემსგავსის სწორება შუასა ნარნარის, ნარგიმის-
 ასა. — ცელქნი ნიაფნი გარემო შეუქმნივან მას, შემოსენ
 ღიღისა, სპეტაკსა სამოსსა ზე მას ზედა ფრქვლენ განშლი-
 ლთა. ამათ შინთა. დაგვირგვინებულნი გორია ციხე ვილთა ში-
 ვერ უშანკოება იგი მღვიმირელ მოგზაურობს ქვეყანასა შიქლსა
 კურთხეულსა; ქარიშხლნი ზე წყულიანი განვიღვან მას; გე-
 სლიანნი ვეღონი ვერ ვადნიკრძნებან, რათა უკბინონ მას ფე-
 რსთაზედა; ეკატნი ღიღილდებიან ქუტუქ ტრფითა მისთა; შე-
 ციერი სახიერება გარდმოიხვევის მის წინაშე სხივთა შინ
 ცხისთა. —

ოდეს მოკვლავნი ემორჩილებოდენ კმასა კვილ მოქმე-
 ლას ბუნებისასა ზე ცხოვრებელსა სიუწყარულსა შინა. სინშვიდ-
 ვისა, მუდროობასა; მაშინ უშანკოება პევირობდა ქვეყნ-
 ასა ზედა, სვიანობდა წყანკლოვანთა ვეღთა ზედა შეყვამ-
 თათანა. თამაშობდა ზე იღვრდა გუნდთა შინა მათთა. სიღირ-
 ილდეს კაცმან; ეამსა ციურნებისა, წარსიწყვედელსა მის ღრთა

მება უფრო უბრალო ბუნებისა. მაშინ უმანკოება უაშველ
 ეს ცათაშინა, ზღვისა სამშობლოსა მასდროდღან უკუ
 მათარ ეწვევის იგი ძველი ნასა, ჭიშკრითა ხელს ეჭ
 იწალთა მოკვლავისათა.

გ ა ნ ც ხ ა ლ ე ბ ა

ბრძანებითა მთავრობისათა, რომელიცა უმანკოება კეთლ-
 სკვლამარცობისათვის მიიერ კავებასიან შეარგეს შინა-სიხარულ-
 ზისა ერთასა, იწყო გარკულსა ერასა. ზედა გამოცემებან ცფრ-
 დისის უწევთათან აწინდელსა ამას ჩელსა, უწევს ამისთვის,
 სათამცა მისცემოდა ეს გუარსა სასარგებლოსა გამოცემასა
 ბეციც საფუძველი შესაწევნელად განთლებისა, ვნერცელე-
 სისათვის ბუნებითისა ერისა ჩულებსა, ჭიშკრებისათვის გან-
 სმნობილთა შიკოვრებითა ეწრობისათა. აუცილთ რომელ-
 ნიმე იტყუასან, რომელსა ჯერეთ არა იხილევების მიღებული ესე
 სეგანი; გარნა თუ საღამე გამოცემასა ამს მისცემოდა საფუძ-
 ჭინა რამეარება, მაშინ მისწვლებოდა უმთავრესსა საგანსა
 ესსა ჭიშკრულდებოდაცა აღთქმა გამოცემელთა, რომელნი
 ეს აქამოდღე მოელოდნენ კელის მომწერათ, გარნა ფრიად
 რტანი აღმოჩნდნენ მურველნი მისნი ჭიშკრებანი განათლ-
 ვისანი. ესე იწარმოა ამისთვის, რომელსა რომელი ამე ბეციცე-

